

RAPORT
de monitorizare a posturilor TV privind corectitudinea exprimării în
comunicarea orală standard
(06 iunie – 30 iunie 2023)

Procesul de cultivare a limbii pe teritoriul Republicii Moldova trebuie să fie constant și eficient, întrucât există încă numeroase probleme referitoare la modul de respectare a normei literare standard, fapt care se răsfrânge asupra culturii comunicării în general. Pentru aceasta este nevoie de o implicare continuă a celor responsabili de calitatea exprimării în spațiul public, de dorință și atitudine din partea tuturor celor cărora le pasă de tot ce se întâmplă aici.

Am monitorizat alte nouă posturi de televiziune din spațiul nostru mediatic, cu mai puțină producție în limba română (cu excepția postului Vocea Basarabiei), dar care, tocmai de aceea, merită o atenție sporită. Este vorba de posturile: *Exclusiv TV, Canal 5 TV, Cinema 1 TV, CTC Mega TV, Familia Domashnii TV, ITV, Rlive TV, REH TV și Vocea Basarabiei.*

Deși perioada a fost mai scurtă (o lună), am reușit să urmărim emisiuni de știri, de divertisment și de plasare de produs. Am observat că multe dintre aceste emisiuni au fost date în reluare, fapt care nu contribuie la promovarea elementului cultural și lingvistic autohton, or ideea produsului în limba română pentru unele posturi TV monitorizate presupune tocmai acest lucru.

Relevăm faptul că, pe de o parte, unele erori (chiar dacă puține) întâlnite la posturile TV monitorizate anterior nu se mai regăsesc sau sunt mult mai puține în cadrul emisiunilor urmărite acum; pe de altă parte, observăm câteva tendințe îngrijorătoare, precum: cunoașterea cu aproximație a limbii române de către unii moderatori sau prezentatori (este vorba, întâi de toate, de persoane vorbitoare de limba rusă, care au început să modereze emisiuni în limba română. Da, e o tendință bună, laudabilă, doar că ar trebui să fie mai bine pregătite pentru aceasta. Avem cazurii de jurnaliști vorbitori de limbă rusă, dar care au obținut niște performanțe vizibile în cunoașterea limbii române și chiar pot face concurență vorbitorilor nativi de română). O altă cauză ar fi improvizarea unor texte în cadrul emisiunilor, care conduc la producerea mesajelor confuze, prolix, echivoce. În cea mai mare parte, însă, constatăm că se perpetuează aceleași tipuri de greșeli, care țin de încălcarea celor cinci norme de bază ale limbii române: fonologică, lexicosemantică, morfologică, sintactică și stilistică.

În timp ce redactam raportul, au apărut și unele reacții pe rețelele de socializare. Mi se pare firesc să apară, întrucât scopul acestor monitorizări este să sensibilizeze pe toți cei care sunt responsabili de corectitudinea discursului public, dar în niciun caz rea voință sau o răfuială, așa cum se insinuează. Mi se pare absurd! Practic, toate posturile TV au fost monitorizate și am avut, de cele mai multe ori, cuvinte de mulțumire pentru munca depusă, căci, vreau să vă spun, nu este

ușoară, iar impactul este vizibil, chiar dacă izvorul greșelilor nu a secat. Oricum, credem că toți cei vizați sunt mai atenți la cuvântul rostit. Da, pe alocuri, unele greșeli par ne semnificative (apropo, pe lângă unele și mai ne semnificative am trecut fără a le indica în raport, iar altele, cred, nici nu au fost observate) și, probabil, în chiar varianta corectă sau în explicația oferită s-ar putea să fi apărut unele ineczacități, fapt care ține de termenii restrânși, precum și de volumul mare al entităților monitorizate. Consider că orice greșeală, oricât de ne semnificativă, care se strecoară în spațiul public diminuează pregnanța limbii, or, obiectivul nostru comun ar trebui să fie tocmai o limbă română corectă, elevată, evoluată. Iar pretenția că se cheltuie banii publici pentru așa un fleac, precum este corectitudinea exprimării, îmi amintește de o replică a unui ex-prim-ministru că „este important ceea ce punem pe limbă, și nu limba pe care o vorbim”...

Deși volumul monitorizat este mai mic decât cel precedent, fiind mai mic și timpul acordat pentru aceasta, totuși unele concluzii pot fi trase și în baza acestuia. Vom încerca să facem o prezentare generală a greșelilor întâlnite la posturile monitorizate.

I. ÎNCĂLCĂRI ALE NORMEI FONOLOGICE

Accentuare greșită:

- 1) ... credeți dvs. că o **astfel** de compostare a deșeurilor menajere de acasă... (Exclusiv TV, 06.06.23, 16.00; min. 41:14). Corect: ... credeți dvs. că o **astfel** de compostare a deșeurilor menajere de acasă...
- 2) **Ucraina** poate reacționa și ajuta țara voastră... (Cinema 1, 05.06.23, ora 11:00; min. 02:33). Corect: *Ucraina poate reacționa și ajuta țara voastră... (O bună parte din prezentatori și moderatori de emisiuni accentuează așa)*
- 3) ... **cât băncile au făcut față** unui volum considerabil de retrageri de **depozite**... (Cinema 1, 05.06.23, ora 11:00; min. 10:55). Corect: ... *cu cât băncile au făcut față unui volum considerabil de retrageri de depozite...*
- 4) Potrivit datelor preliminare, cauza accidentului a fost o defecțiune a unui semnal automat, care reglementează **traficul**. (Cinema 1, 06.06.23, ora 07:00; min. 03:36). Corect: *Potrivit datelor preliminare, cauza accidentului a fost o defecțiune a unui semnal automat, care reglementează traficul.*
- 5) Ina nu mă lasă **să termin**. Bravo! (CTC Mega, 08.06.23, ora 17:00, min.50:39). Corect: *Ina nu mă lasă să termin. Bravo!*
- 6) Ulterior, după ce **mijlocul** de transport cu persoane **se apropie**... (ITV, 11.06.23, ora 21:00 min. 35:51). Corect: *Ulterior, după ce mijlocul de transport cu persoane se apropie...*
- 7) ... aceasta **amenință** securitatea întregii regiuni din Orientul Mijlociu. (REH TV, 07.06.23, ora 20:30, min. 21:15). Corect: ... *aceasta amenință securitatea întregii regiuni din Orientul Mijlociu.*
- 8) ... a conchis instanța UE în hotărârea cu **pricina**. (REH TV, 07.06.23, ora 20:30, min. 26:43). Corect: ... *a conchis instanța UE în hotărârea cu pricina.*

Pronunție greșită:

- 1) ... **chiar și ați numit astăzi salariu pe care aveți, și at putut** cumpăra cu 60 de mii de euro o vilă...(Exclusiv TV, 08.06.23, 18.43; min. 14:51). Corect: ... **ati putut cumpăra cu șazeci de mii de euro o vilă, ținând cont de salariul pe care îl aveți.**
- 2) Noaptea nord **plius** doisprezece grade..., sud **plius** douăzeci și doi grade. (ITV, 12.06.23, ora 21:00 min. 18:30). Corect: *Noaptea în nord – plus douăsprezece grade..., în sud – plus douăzeci și două de grade.*
- 3) ... sunt unicii generatori de probleme în domeniul schimbării **status quo-ului (pron. status qio-ului)** în strâmtoarea Taiwan. (REH TV, 05.06.23, ora 20:30, min. 23:58). Corect: ... *sunt unicii generatori de probleme în domeniul schimbării status quo-ului (pron. status cvo-ului) în strâmtoarea Taiwan.*
- 4) ... ce părere au despre creșterea numărului **miliionarilor**... (Vocea Basarabiei TV, 20.06.23, ora 13:00, min. 21:24). Corect: ... *ce părere au despre creșterea numărului mi-li-o-narilor...*

II. ÎNCĂLCĂRI ALE NORMEI LEXICO-SEMANTICE

Utilizarea improprie a cuvintelor:

- 1) ... **în opinia domnului Pașa, a stricat, în general, ideea** acestui centru. (Exclusiv TV, 08.06.23, 18.43; min. 01:13:11). Corect: *în opinia domnului Pașa, a compromis, în general, ideea acestui centru.*
- 2) De ce în alte părți lumea este **cu mult mai cointereseată de agricultura ecologică**...(Exclusiv TV, 06.06.23, 16.00; min. 59:42). Corect: *De ce în alte părți lumea este cu mult mai interesată de agricultura ecologică...*
- 3) Un alt **incident** a avut loc în estul Indiei... (prăbușirea podului – n.n.) (Cinema 1 TV, 06.06.23, ora 07:00; min. 04:20). Corect: *Un alt accident a avut loc în estul Indiei... (prăbușirea podului – n.n.)*
- 4) **Persoanele solo sau care locuiesc singuri** ar putea opta pentru această ofertă.(CTC Mega TV, 07.06.23, ora 9:00, min.38:39). Corect: *Persoanele care locuiesc singure ar putea opta pentru această ofertă. (Solo: Bucată muzicală scrisă pentru o singură voce sau pentru un singur instrument; Dans executat de o singură persoană.)*
- 5) **Este foarte important de respectat** timpul de aur... (RLive TV, 06.06.2023, ora 19:00, min. 10:01). Corect: *Este foarte important a prețui timpul de aur...*
- 6) Care este **vârsta cea mai precoce** la care **poate acestea să apară sau ați întâlnit în practica dvs.?** (RLive TV, 06.06.2023, ora 19:00, min. 23:39). Corect: *De la ce vârstă pot apărea acestea? Le-ați întâlnit în practica dvs.?*
- 7) Da nu este **fanată** „number one”? (RLive TV, 10.06.2023, ora 07:00, min. 41:30). Corect: *Da nu este fana „number one”?*
- 8) Totuși, din cauza **avarierii importante ale barajului**, apa continuă să înainteze. (REH TV, 08.06.23, ora 20:30, min. 18:52). Corect: *Totuși, din cauza avarierii grave a barajului, apa continuă să înainteze.*
- 9) Puteți anticipa **ce preț va costa** mai târziu? (VB TV, 12.06.23, ora 21:00, min. 24:25). Corect: *Puteți anticipa ce preț va avea mai târziu?*
- 10) Potrivit lui, este îmbucurător faptul că, în cele peste **o sută de zile de la investire**, Guvernul Recean a acordat o atenție deosebită acestui domeniu... (VB TV, 20.06.23, ora 13:00, min. 12:25). Corect: *Potrivit lui, este îmbucurător faptul că, în cele peste o sută de zile de la investire, Guvernul Recean a acordat o atenție deosebită acestui domeniu...*

Calcure semantice, în special, după limba rusă (predomină totuși calcure de structură):

- 1) Dumneavoastră **cum ați nimerit** în agricultură **în timp ce aveți o altă specialitate**, știu eu? (Exclusiv TV, 06.06.23, 16.00; min. 50:56). Corect: *Dumneavoastră **cum v-ați pomenit** în agricultură **având o altă specialitate**?*
- 2) Interesante **momentele astea** și **iarăși revenim** la ceea ce spuneam că minciuna, oricum, are picioare scurte... (Canal 5 TV, 07.06.23, ora 07:00, min. 22:47). Corect: *Interesante **sunt aceste aspecte, dar revenim** la ceea ce spuneam: **că minciuna, oricum, are picioare scurte**...*
- 3) ...și care dau o notă de eleganță stilului vostru, atunci e doar **un plus la imaginea voastră**. (Canal 5 TV, 07.06.23, ora 07:00, min. 37:09). Corect: *...și care dau o notă de eleganță stilului vostru, atunci e doar **un avantaj pentru imaginea voastră**.*
- 4) Ce ne spun specialiștii la subiectul vorbirii, dacă observați **careva probleme sau deficiențe**... (CTC Mega TV, 08.06.23, ora 17:00, min.40:03). Corect: *Ce ne spun specialiștii **despre vorbire, dacă observați anumite probleme sau deficiențe**...*
- 5) Uite, și eu mă isprăvesc cu **pizza mea**; ultimul detaliu: niște parmezan **i-am presărat deasupra cărnitei**... (Familia domashnii TV, 11.06.2023, ora 06:00, min. 19:56). Corect: *Uite, și eu mă **descurc cu pizza mea**; ultimul detaliu: niște parmezan **am presărat deasupra cărnitei**...*

III. ÎNCĂLCĂRI ALE NORMEI MORFOLOGICE

Forme greșite ale unor părți de vorbire:

- 1) ... **acest compost, am înțeles eu, că anume e foarte important că inhibează creșterea buruienilor**. (Exclusiv TV, 06.06.23, 16.00; min. 14:27). Corect: *... **acest compost, am înțeles eu, e foarte important, deoarece inhibă creșterea buruienilor**.*
- 2) ...și **însăși ceasul** este confecționat din oțel chirurgical, care **este absolut hipoalergenic**... (Canal 5 TV, 07.06.23, ora 07:00, min. 34:38). Corect: *...și **însuși ceasul** este confecționat din oțel chirurgical, **fiind hipoalergenic**...*
- 3) De ce sunt două în unu, pentru că chiar sunt **două plapume** și e una mai grosuță... (Canal 5 TV, 12.06.23, ora 12:00, min. 30:49). Corect: *De ce sunt două în unu, pentru că chiar sunt **două plăpumi** și e una mai grosuță,...*
- 4) ... ceea ce am enunțat un pic mai devreme, probleme de sănătate, **de ordin respiratoric**... (Canal 5 TV, 12.06.23, ora 12:00, min. 39:53). Corect: *... ceea ce am enunțat un pic mai devreme, probleme de sănătate, **de ordin respirator**...*
- 5) ... și exact la ora 18 veți urmări emisiunea „**Cinsute**” (**repetat pe parcursul întregii emisiuni – n.n.**). (Cinema 1TV, 08.06.23, ora 18:00; min. 01:20). Corect: *... și exact la ora 18 veți urmări emisiunea „**Cincisute**”.*
- 6) Iar dacă vreți să aflați mai multe despre mâncare, mai multe **recete**, vă îndemn să urmăriți emisiunea „Azбуka vkusa”. (Cinema 1 TV, 08.06.23, ora 18:00; min. 51:56). Corect: *Iar dacă vreți să aflați mai multe despre mâncare, mai multe **rețete**, vă îndemn să urmăriți emisiunea „Azбуka vkusa”.*
- 7) ... că trebuie să **acordăm atenție și pe partea verso a acestei piei**. (CTC Mega TV, 07.06.23, ora 9:00, min.19:05). Corect: *... că trebuie să **acordăm atenție și părții verso a acestei piei**.*

- 8) ... e o grijă aparte pentru aceste haine, astfel încât să nu se destrame **sau acest strat de deasupra pielii sau de deasupra pielii ecologice să nu se scămășească**. (CTC Mega, 07.06.23, ora 9:00, min.15:21). Corect: ... e o grijă aparte pentru aceste haine, astfel încât să nu se destrame, acest strat **de deasupra pielii ecologice să nu se scămășeze**.
- 9) Când eram mică, **nu vroiam** eu să mă cheme Alexandra, ci **vroiam** un alt nume. (CTC Mega TV, 07.06.23, ora 9:00, min.46:16). Corect: Când eram mică, **nu voiam** să mă cheme Alexandra, ci **voiam** un alt nume.
- 10) ... cea care ne prezintă astăzi un nou rol, unul pe bune, care **o înălțează** la propriu spre culmile fericirii. (CTC Mega TV, 08.06.23, ora 17:00, min.01:02). Corect: ... cea care ne prezintă astăzi un nou rol, unul pe bune, care **o înalță** la propriu spre culmile fericirii.
- 11) Deci, atunci o să poți **să-ți iai lăpticul** pe care-l folosești... (Familia..., 09.06.2023, ora 16:00, min. 53:45). Corect: Deci, atunci o să poți **să-ți iei lăpticul** pe care-l folosești...
- 12) Pentru că și ele **trebuie îngrijite** și au nevoie de această întreținere, da? (Familia... TV, 11.06.2023, ora 06:00, min. 34:28). Corect: Pentru că și ele **trebuie îngrijite** și au nevoie de această întreținere, da?
- 13) Avem noi **un cutum** al nostru, moft... (RLive TV, 10.06.2023, ora 07:00, min. 48:00). Corect: Avem noi **o cutumă a noastră, un moft...**
- 14) Spania va prelua președinția rotativă a Uniunii Europene de la **unu iulie**, înlocuind Suedia. (REH TV, 05.06.23, ora 20:30, min. 22:55). Corect: Spania va prelua președinția rotativă a Uniunii Europene de la **întâi iulie**, înlocuind Suedia. (**Întâi** - care se află în fruntea unei serii (în ceea ce privește spațiul, timpul, calitatea); prima zi a lunii.)
- 15) Și acum ceea ce oferiți dvs., Energocomul, Gazprom ă-ă-ă **MoldoveiGaz** e mai ieftin **decât furnizează Gazprom?** (Vocea Basarabiei TV, 12.06.23, ora 21:00, min. 32:09). Corect: Și acum ceea ce oferiți dvs., Energocomul, **companiei MoldovaGaz** e mai ieftin **decât furnizează Gazprom-ul**.
- 16) Oligarhul e acea persoană care **se străduie** să influențeze politica. Cel mai degrabă că așa e. (VB TV, 20.06.23, ora 13:00, min. 24:21). Corect: Oligarhul e acea persoană care **se străduiește** să influențeze politica. Cel mai degrabă că așa e.

Probleme de corectitudine a adjectivului, a prepoziției, a conjuncției; elemente de morfosintaxă:

- 1) De ce avem atât de puțini producători agricoli care cresc culturi ecologice, care sunt beneficiile produselor eco **atât pentru mediu, dar și pentru sănătate**. (Exclusiv TV, 06.06.23, 16.00; min. 45:26). Corect: De ce avem atât de puțini producători agricoli care cresc culturi ecologice; care sunt beneficiile produselor eco **atât pentru mediu, cât și pentru sănătate**.
- 2) ... **fie o putem adăuga** în lada de compost, **sau în groapa** de compost, unde va continua procesul de fermentare. (Exclusiv TV, 06.06.23, 16.00; min. 41:00). Corect: ... **fie o putem adăuga** în lada de compost, **fie în groapa** de compost, unde va continua procesul de fermentare.
- 3) Administrația e în căutarea **celor mai ilustre minți**. (Canal 5 TV, 08.06.23, ora 12:00, min. 13:52). Corect: Administrația e în căutarea **minților ilustre**.
- 4) Bucură acest lucru, **pentru că ultima perioadă tot auzim** despre **o reorientare a pieței și nu doar a vinurilor, dar și fructe și multe altele...** (Canal 5 TV, 08.06.23, ora 12:00, min. 23:25). Corect: Bucură acest lucru, **pentru că în ultima perioadă tot auzim** despre **o reorientare a pieței nu doar a vinurilor, dar și a fructelor și despre multe altele...**
- 5) **Se amplifică aceste probleme datorită faptului** că aerul din încăpere este absolut incompatibil cu sănătatea, cum ar veni. (Canal 5 TV, 12.06.23, ora 12:00, min. 38:58). Corect: **Se amplifică aceste probleme din cauza faptului** că aerul din încăpere este absolut incompatibil cu sănătatea, cum ar veni.

- 6) Cu siguranță, cumpăr ce e mai ieftin, **caut reduceri, mai ales produse de bază**. (Cinema 1 TV, 05.06.23, ora 11:00; min. 23:34). Corect: *Cu siguranță, cumpăr ce e mai ieftin, caut reduceri, mai ales, la produse de bază.*
- 7) **Și nu doar să vizionați, ci să participați** este foarte simplu... (Cinema 1 TV, 08.06.23, ora 18:00; min. 00:58). Corect: *Și nu doar să vizionați, ci și să participați este foarte simplu...*
- 8) ... vorbind de tava asta, pentru că **este mai universală**. cum ar veni... (Familia Domashnii TV, 11.06.2023, ora 06:00, min. 13:30). Corect: *... vorbind de tava asta, pentru că este universală. cum ar veni...*
- 9) E semn că **se poate de făcut** și la o grădiniță de stat, că se pot face condiții bune pentru copii... (Familia... TV, 11.06.2023, ora 07:00, min. 04:54). Corect: *E semn că se poate face și la o grădiniță de stat, că se pot face condiții bune pentru copii...*
- 10) Și mai mult: **atât soția, dar și mama lui** împart aceeași profesie. (Familia... TV, 11.06.2023, ora 23:00, min. 02:06). Corect: *Și mai mult: atât soția, cât și mama lui împart aceeași profesie.*
- 11) ... vorbeam noi despre invidie, **ca și fenomen, ca și nu știu ce, ca și impact** asupra sănătății... (RLive TV, 10.06.2023, ora 07:00, min. 14:10). Corect: *... vorbeam noi despre invidie, ca fenomen, ca impact asupra sănătății...*
- 12) ... despre **felul cum** se înțelege să fie bine gestionat dosarul energetic **și să fie depășit cu bine această criză** energetică. (VB TV, 12.06.23, ora 21:00, min. 00:59). Corect: *... despre modul în care se înțelege să fie bine gestionat dosarul energetic și să fie depășită cu succes această criză energetică.*
- 13) Trebuie să știi limba de stat **a țării unde locuiești**. (VB TV, 20.06.23, ora 13:00, min. 25:45). Corect: *Trebuie să știi limba de stat a țării în care locuiești.*

Omitere sau utilizare superfluă a articolului:

1. ... a arătat că **anumite procurări de gazele naturale au fost făcute cu un preț** mult mai mare decât a trebuit... (Exclusiv TV, 08.06.23, 18.43; min. 19:26). Corect: *... a arătat că anumite procurări de gaze naturale au fost făcute la un preț mult mai mare decât a trebuit...*
2. Și credeți-mă că **toți jurnaliștii au asemenea întrebare**. (Exclusiv TV, 08.06.23, 18.43; min. 27:59). Corect: *Și, credeți-mă, toți jurnaliștii au astfel de întrebări.*
3. Rezumând, în **top 20 a celor mai bune** universități din lume. (Canal 5 TV, 08.06.23, ora 12:00, min. 15:13). Corect: *Rezumând, în top 20 al celor mai bune universități din lume.*
4. **...tratamentul bolilor cardiovasculare, diabetului, dar și cel oncologic**. (Cinema 1 TV, 05.06.23, ora 11:00; min. 27:44). Corect: *Din farmaciile locale au dispărut sute de denumiri, inclusiv medicamente importante pentru tratamentul bolilor cardiovasculare, al celor oncologice, precum și al diabetului,*
5. ... producția totală în **țările semnatare a acordului va fi de puțin peste 40** de milioane de lei. (Cinema 1 TV, 06.06.23, ora 07:00; min. 00:29). Corect: *... producția totală în țările semnatare ale acordului va fi de puțin peste 40 de milioane de lei.*
6. Svetlana, tu esti destul de rezervată **în privința familiei tale, intimitatea ta**... (Familia... TV, 09.06.2023, ora 17:00, min. 03:28). Corect: *Svetlana, tu esti destul de rezervată în privința familiei, a intimității tale...*
7. În ceea ce urmează, vom prezenta **rolul și atribuțiile** în cadrul unui punct de trecere a frontierei de stat, post vamal de frontieră, **a serviciului vamal și a serviciului vamal și a poliției** de frontieră. (ITV, 11.06.23, ora 21:00 min. 35:41). Corect: *În ceea ce urmează, vom prezenta rolul și atribuțiile în cadrul unui punct de trecere a frontierei de stat, post vamal de frontieră, ale serviciului vamal și ale poliției de frontieră.*

8. **Spasm este** contracția **burscă** a vasului cu îngustarea orificiului vasului sanguin. (RLive TV, 06.06.2023, ora 19:00, min. 03:22). Corect: *Spasmul este contracția bruscă a vasului cu îngustarea orificiului vasului sanguin*
9. **Embol este** un cheag de sânge, **celulă** grasă sau un corp **străin care** blochează **fluxul de sânge a unui vas** sanguin. (RLive TV, 06.06.2023, ora 19:00, min. 04:21). Corect: *Embolul este un cheag de sânge, o celulă grasă sau un corp străin, care blochează fluxul de sânge al unui vas sanguin.*
10. La inaugurarea lui Recep Tayyip Erdoğan au participat **reprezentanți ai șaptezeci și opt** de țări, inclusiv peste douăzeci de șefi de stat și de guverne. (REH TV, 05.06.23, ora 20:30, min. 17:26). *La inaugurarea lui Recep Tayyip Erdoğan au participat reprezentanți a șaptezeci și opt de țări, inclusiv peste douăzeci de șefi de stat și de guverne.*
11. Totuși, din cauza **avarierii importante ale barajului**, apa continuă să înainteze. (REH TV, 08.06.23, ora 20:30, min. 18:52). Corect: *Totuși, din cauza avarierii grave a barajului, apa continuă să înainteze.*
12. ... ne-ați spus că **se face tot ce stă în puterile dumneavoastră, a autorităților**, ca această piață să fie una diversificată... (VB TV, 12.06.23, ora 21:00, min. 56:02). Corect: *... ne-ați spus că faceți tot ce stă în puterile dumneavoastră, ale autorităților, ca această piață să fie una diversificată...*
13. ... se arată, totodată, sceptică de **posibilitatea dizolvării CNA și Procuraturii Anticorupție și formarea unei instituții noi**. (VB TV, 20.06.23, ora 13:00, min. 13:46). Corect: *... se arată, totodată, sceptică de posibilitatea dizolvării CNA și a Procuraturii Anticorupție, precum și a formării unei instituții noi.*

IV. ÎNCĂLCĂRI ALE NORMEI SINTACTICE

Acord greșit al predicatului:

1. .. în contextul în care ANI a dat ieri un răspuns despre faptul că **nu sunt temei de a verifica** averea dvs. ... (Exclusiv TV, 08.06.23, 18.43; min. 14:43). Corect: *... în contextul în care ANI a dat ieri un răspuns despre faptul că nu există temei a verifica averea dvs. ...*
2. **Cum a fost făcute aceste procurări de gazele naturale și dacă nu există** anumite suspiciuni că totuși **nu a fost tot corect**. (Exclusiv TV, 08.06.23, 18.43; min. 20:32). Corect: *Cum au fost făcute aceste achiziții de gaze naturale și dacă există anumite suspiciuni că totuși nu a fost totul corect.*
3. Cam da, am avut. De asta și **mă bazez pentru... se discută despre faptul cât de corect a fost secretizarea** acestor contracte? (Exclusiv TV, 08.06.23, 18.43; min. 35:59). Corect: *Da, presupun, am avut. De asta și mă bazez pe..., căci se discută despre cât de corectă a fost secretizarea acestor contracte?*
4. E o motivație mare, atunci când vorbim despre cifre și **fiecare din noi ne gândim** la o etapă anumită... (Canal 5 TV, 12.06.23, ora 12:00, min. 44:48). Corect: *E o motivație mare, atunci când vorbim despre cifre și fiecare din noi se gândește la o etapă anumită...*
5. Eu ofer acești bani pentru **răspunsurile corecte tuturor telespectatorilor ce iese** din zona lor de confort... (Cinema 1 TV, 08.06.23, ora 18:00; min. 56:31). Corect: *Eu ofer acești bani pentru răspunsuri corecte tuturor telespectatorilor ce ies din zona lor de confort...*
6. **O rudă** apropiată mie **și-a luat** un toper matrimonial, aș spune așa, **și e încântat** de fiecare dată... (CTC Mega TV, 07.06.23, ora 9:00, min.25:14). Corect: *O rudă apropiată mie și-a luat un toper matrimonial, aș spune așa, și e încântată...*
7. Știu că **sînt persoane care merg** cu o fotografie, de exemplu, la meșter **și zice** „Uite, vreau sprâncene ca la Angelina Jolie”, de exemplu. (Familia... TV, 11.06.2023, ora 06:00, min. 32:45). Corect: *Știu că sunt persoane care merg cu o fotografie, de exemplu, la meșter și zic „Uite, vreau sprâncene ca la Angelina Jolie”, de exemplu.*

8. **Spiritualitatea acestui popor** de origine turcică **pot fi găsite** în singurul Muzeu de Istorie și Etnografie a găgăuzilor din satul Beșalma. (ITV, 06.06.23, ora 17:00 min. 00:51). Corect: **Spiritualitatea acestui popor de origine turcică poate fi găsită** în singurul Muzeu de Istorie și Etnografie a găgăuzilor din satul Beșalma.
9. Dar **persoanele** care au deja în anamneză un infarct miocardic **sînt predispuși** să-l aibă și a doua oară? (RLive TV, 06.06.2023, ora 19:00, min. 27:38). Corect: **Dar persoanele care au deja în anamneză un infarct miocardic sunt predispușe** să-l aibă și a doua oară?
10. Pe data de 2 iunie și **bașcanul în exercițiu** al UTA Găgăuzia, Irina Vlah, a anunțat că **a fost invitată** la ceremonia de inaugurare a lui Recep Tayyip Erdoğan. (REH TV, 05.06.23, ora 20:30, min. 18:14). Corect: **Pe data de 2 iunie și bașcanul în exercițiu al UTA Găgăuzia, Irina Vlah, a anunțat că a fost invitat** la ceremonia de inaugurare a lui Recep Tayyip Erdoğan.
11. ... **mai sunt** cei care au făcut jocurile, inclusiv, ale oligarhilor și cunosc schemele, **cunosc cum se face mișmașuri** și chiar ar avea o intenție rea să compromită guvernarea... (VB TV, 07.06.23, ora 21:00, min. 08:03). Corect: ... **mai sunt** cei care au făcut jocurile, inclusiv, ale oligarhilor și cunosc schemele, **știu cum se fac mișmașuri** și chiar ar avea o intenție rea să compromită guvernarea...
12. **Asociația Forța fermierilor** au reluat luni protestele, **fiind nemulțumiți** că guvernul nu le-a îndeplinit revendicările. (VB TV, 20.06.23, ora 13:00, min. 01:24). Corect: **Asociația Forța fermierilor a reluat** luni protestele, **participanții fiind nemulțumiți** că guvernul nu le-a îndeplinit revendicările.

Acord greșit al atributului:

1. ... **pentru că și această** comparație a stârnit mai multe nemulțumiri, **pentru că este vorba** despre oamenii care muncesc....; **cât de corect este această comparație?** (Exclusiv TV, 08.06.23, 18.43; min. 09:14). Corect: ... **pentru că și această** comparație a stârnit mai multe nemulțumiri, **fiind vorba** despre oamenii care muncesc....; **este corectă această comparație?**
2. ... e o grijă aparte pentru aceste haine, astfel încât să nu se destrame **sau acest strat de deasupra pielii sau de deasupra pielii ecologică** să nu se scâmoșească. (CTC Mega, 07.06.23, ora 9:00, min.15:21). Corect: ... e o grijă aparte pentru aceste haine, astfel încât să nu se destrame, **acest strat de deasupra pielii ecologice să nu se scâmoșeze.**
3. ... sau că judecătorii trebuie să ofere autorităților **informații referitor la** activitățile lor politice... (REH TV, 07.06.23, ora 20:30, min. 26:26). Corect: ... **sau că judecătorii trebuie să ofere autorităților informații referitoare la** activitățile lor politice...
4. O demonstrează **datele barometrului socio-politic** pentru luna mai, 2023, **prezentat de compania** Idata. (REH TV, 08.06.23, ora 00:00, min. 48:51). Corect: **O demonstrează datele barometrului socio-politic pentru luna mai, 2023, prezentate de compania Idata.**
5. De ce se zice că economia e slabă în Republica Moldova, pentru că **majoritatea materiei primă se exportă...?** (VB TV, 07.06.23, ora 21:00, min.45:36). Corect: **De ce se zice că economia e slabă în Republica Moldova, pentru că majoritatea materiei prime se exportă...**

Diverse dezacorduri sau anacoluturi: (anacoluturi întâlnim, în special, în emisiunile de divertisment, în emisiunile în direct) (**Anacolut:** Discontinuitate sau ruptură logico-sintactică în interiorul unei propoziții sau al unei fraze.)

1. **S-a pornit niște discuții și inclusiv chiar și domnul Slusari, dar și unii experți** susțin că, de fapt, dacă avem Energocom care **se ocupă cu toate procese** de cumpărare a gazelor naturale, **cumva Moldovagaz nu prea avem nevoie de această structură**, mai ales că poate fi și un instrument de influență... (Exclusiv TV, 08.06.23, 18.43; min. 36:15). Corect: **S-au început niște discuții; domnul Slusari, precum și unii experți** susțin că, de fapt, dacă avem

- Energocomul, care se ocupă de toate procesele de cumpărare a gazelor naturale, cumva nu prea avem nevoie de Moldovagaz, mai ales că poate fi și un instrument de influență...*
2. În opinia dvs., în cazul în care va fi luată decizia de a scoate în afara legii a Partidului Șor mandatele deputaților din această fracțiune ce vor fi cu ele? (Exclusiv TV, 08.06.23, 18.43; min. 49:37). Corect: *În opinia dvs., în cazul în care va fi luată decizia de a scoate în afara legii Partidul Șor, ce se va întâmpla cu mandatele deputaților din această fracțiune?*
 3. ... când nu funcționează nimic, adică, chiar nimic nu putem să le convingem și atunci, din câte am înțeles, e foarte bine să vorbim ca și cu un adult cu copiii noștri și să-i argumentăm, uite de ce e bine să-ți iei geaca... (Canal 5 TV, 12.06.23, ora 12:00, min. 08:14). Corect: *... când nu funcționează nimic, adică, chiar nimic, nu putem să-i convingem, atunci, din câte am înțeles, e foarte bine să le vorbim copiilor noștri ca adulților și să le aducem argumente: uite de ce e bine să-ți iei geaca...*
 4. Da, pentru că aerisim noi la un moment dat, afară și ne gândim că, măi, era bine să aerisim de afară, a mai venit umiditate, da am un sistem în casă performant, care de ventilare, care-mi oferă, am grilaje și nu mai știu... (Canal 5 TV, 12.06.23, ora 12:00, min. 39:07). Corect: *Da, pentru că noi aerisim camera de afară și ne gândim că, măi, ar fi bine să aerisim și să avem umiditate; dar avem un sistem performant în casă, de ventilare, care ne oferă confort...*
 5. Pentru că acum, în ultima perioadă, hainele din piele ecologică nu mai suntem obișnuiți doar cu negru, încercăm să epatăm, încercăm să diversificăm... (CTC Mega TV, 07.06.23, ora 9:00, min.16:56). Corect: *Pentru că acum nu mai acceptăm haine de piele ecologică doar de culoare neagră, încercăm să epatăm, încercăm să diversificăm...*
 6. ... iar copiii care abia-abia încep să se dea de-a bușilea și să meargă prin casă ne cam temem noi părinții, să-i lăsăm, Doamne ferește, să nu răcească... (CTC Mega TV, 07.06.23, ora 9:00, min.39:48). Corect: *... iar noi, părinții, ne cam temem să-i lăsăm, Doamne ferește, să răcească pe copiii care abia-abia încep să se dea de-a bușilea și să meargă prin casă...*
 7. Dumneavoastră, fiind medic cardiolog intervenționist și realizând propriu-zis aceste intervenții, cât durează cel mai puțin și cel mai mult o astfel de intervenție. (RLive TV, 06.06.2023, ora 19:00, min. 15:30). Corect: *Dumneavoastră, fiind medic cardiolog intervenționist și realizând propriu-zis aceste operații, de cât timp, minim și maxim, aveți nevoie pentru ele?*
 8. Dar personal, dumneata, s-a întâmplat măcar pentru o fracțiune de secundă să te gândești, să te viziteze gândul că „m-am plictisit să cânt”? (RLive TV, 10.06.2023, ora 06:00, min. 50:49). Corect: *Dar s-a întâmplat ca, măcar pentru o fracțiune de secundă, dumneata să te gândești că „m-am plictisit să cânt”?*
 9. ... ce urmează să fie, mai ales că ANRE a decis acum s-a diminuat un pic tariful pentru consumul de gaze, dar e pe perioada de vară... (VB TV, 12.06.23, ora 21:00, min. 22:31). Corect: *... ce urmează să fie, mai ales că ANRE a decis acum să reducă un pic tariful pentru consumul de gaze, dar e pentru perioada de vară...*

Calcuri de structură după model rusesc:

1. Nu chiar jumătate, 29 de lei de la 18 lei, asta nu jumătate, asta mult mai puțin. (Exclusiv TV, 08.06.23, 18.43; min. 24:49). Corect: *Nu chiar jumătate, de la 29 de lei la 18, aceasta nu înseamnă jumătate, ci mult mai puțin.*
2. Asta nu doar întrebarea mea sau lui Usatâi sau cuiva. (Exclusiv TV, 08.06.23, 18.43; min. 36:09). Corect: *Aceasta nu este doar întrebarea mea, a lui Usatâi sau a altcuiva.*
3. Reglementarea datoriei despre care a fost făcut acest audit extern, cum dvs. vedeți aceasta? (Exclusiv TV, 08.06.23, 18.43; min. 39:04). Corect: *Cum priviți dvs. gestionarea datoriei, care prevedea acest audit extern?*

4. Dumneavoastră **cum ați nimerit** în agricultură **în timp ce aveți o altă specialitate**, știu eu? (Exclusiv TV, 06.06.23, 16.00; min. 50:56). Corect: *Dumneavoastră cum v-ați pomenit în agricultură având o altă specialitate?*
5. Este vorba de **Ana Bradu, afacerea căreia s-a născut din dorința** de a ajuta oamenii să respire aer curat... (Exclusiv TV, 06.06.23, 16.00; min. 33:160. Corect: *Este vorba de Ana Bradu, a cărei afacere s-a născut din dorința de a ajuta oamenii să respire aer curat...*
6. ... și, **oricât de mult nu am încerca să acoperim anumite momente**, la o etapă dată, totuși..., **vorba aia** din popor, „adevărul iese la suprafață ca grăsimea...” (Canal 5 TV, 07.06.23, ora 07:00, min. 22:53). Corect: *... și, oricât de mult am încerca să acoperim anumite lucruri, odată și odată, totuși..., vorba aia din popor, „adevărul iese la suprafață ca grăsimea...”*
7. ... două ceasuri: **fie bărbătesc**, fie cel pentru dame (Canal 5 TV, 07.06.23, ora 07:00, min. 30:42). Corect: *... două ceasuri: fie pentru bărbați, fie cel pentru dame.*
8. ... și le aveți mereu la îndemână atunci când citiți o carte sau **priviți televizorul** și vă amenajați așa un mic și confortabil colțișor, dar culcuș **vroiam să zic...** (Canal 5 TV, 08.06.23, ora 12:00, min. 30:47). Corect: *... și le aveți mereu la îndemână atunci când citiți o carte sau priviți la televizor și vă amenajați așa un mic și confortabil colțișor, dar culcuș voiam să zic...*
9. Ele pot fi adresate atât în română, cât și în rusă **în dependență de preferințele lingvistice a fiecărui telespectator...** (Cinema 1 TV, 08.06.23, ora 18:00; min. 37:24). Corect: *Ele pot fi adresate atât în română, cât și în rusă în funcție de preferințele lingvistice ale fiecărui telespectator...*
10. Cum **s-a schimbat la voi viața** odată cu apariția lui Matei...? (CTC Mega TV, 08.06.23, ora 17:00, min.34:59). Corect: *Cum s-a schimbat viața voastră odată cu apariția lui Matei...?*
11. Mai târziu, **în dependență de fiecare copil**, apar primele cuvinte. (CTC Mega TV, 08.06.23, ora 17:00, min.40:30). Corect: *Mai târziu, în funcție de fiecare copil, apar primele cuvinte.*
12. Da **ție nu-ți merg la față!** Așa că trebuie să optezi pentru ceea ce ți se potrivește... (Familia TV, 11.06.2023, ora 06:00, min. 32:49). Corect: *Da pe tine nu te avantajează! Așa că trebuie să optezi pentru ceea ce ți se potrivește...*
13. Daniela, **la tine în familie sînt medici?** (Familia TV, 11.06.2023, ora 06:00, min. 10:04). Corect: *Daniela, în familia ta sunt medici?*
14. **Vizitatorii locali, cât și turiștii** care deschid ușile muzeului **au posibilitatea de a face cunoștință cu ceremoniile...** (ITV, 06.06.23, ora 17:00 min. 02:15). Corect: *Atât vizitatorii locali, cât și turiștii care deschid ușile muzeului au posibilitate de a lua cunoștință de ceremoniile...*

V. ÎNCĂLCĂRI ALE NORMEI STILISTICO-FUNCȚIONALE:

Pleonasme și tautologii:

1. ... **proiecte care a fost inițiate** de Recean **cam nu prea există...** (Exclusiv TV, 08.06.23, 18.43; min. 03:32). Corect: *... proiecte care au fost inițiate de Recean nu prea există...*
2. ... sau **sunt foarte multe subiecte care au stârnit scandal**, noi o să vorbim despre asta **și inclusiv despre gazele naturale**, ceea ce se **întâmplă** în domeniul justiției. (Exclusiv TV, 08.06.23, 18.43; min. 03:39 – 03:43). Corect: *... sau sunt foarte multe subiecte care au stârnit scandaluri, noi o să vorbim despre asta, inclusiv despre gazele naturale, precum și despre ceea ce se întâmplă în domeniul justiției.*

3. Personalități, într-adevăr, care **au adus un aport** deosebit... (Canal 5 TV, 07.06.23, ora 07:00, min. 00:18). Corect: *Personalități care, într-adevăr, au contribuit în mod deosebit...*
4. ... **iarăși revenind** la acea persoană care minte... (Canal 5 TV, 07.06.23, ora 07:00, min. 25:19). Corect: ... *revenind la acea persoană care minte...*
5. **Tot interviul integral** îl găsiți pe Youtube Telemagazin Moldova... (Canal 5 TV, 12.06.23, ora 12:00, min. 52:49). Corect: *Interviul integral îl găsiți pe Youtube Telemagazin Moldova...*
6. Apelând la acel număr de telefon, veți fi **redirecționat direct** către studioul nostru... (Cinema 1 TV, 08.06.23, ora 18:00; min. 37:14). Corect: *Apelând la acel număr de telefon, veți fi redirecționați către studioul nostru...*
7. ...noi știm că moldovenii **sunt un neam nemuros, avem multe neamuri** și ne gândim să le facem și cadouri utile... (CTC Mega TV, 07.06.23, ora 9:00, min.43:54). Corect: ...*noi știm că moldovenii sunt un popor nemuros, avem multe rude și ne gândim să le facem și cadouri utile...*
8. Vă mulțumesc că ați acceptat să veniți astăzi la noi, **să vă povestiți povestea**... (Familia TV, 11.06.2023, ora 06:00, min. 45:42). Corect: *Vă mulțumesc că ați acceptat să veniți astăzi la noi, să vă spuneți povestea...*
9. Și acest lucru s-a făcut fără știrea și **fără consământul autorităților de stat?** (RLive TV, 06.06.2023, min. 19:40). Corect: *Și acest lucru s-a făcut fără știrea și fără consământul autorităților?*
10. ... oamenii care folosesc des diminutivele **vor să-și ascundă în spatele lor sau invidia, sau pizma**, sau răutatea. (RLive TV, 10.06.2023, ora 06:00, min. 12:24). Corect: ... *oamenii care folosesc des diminutivele vor să-și ascundă sau invidia, sau răutatea.*
11. Comemorarea celor 224 de ani de la nașterea acestuia a început cu **o ceremonie oficială** de depunere de flori la bustul marelui poet rus. (REH TV, 07.06.23, ora 20:30, min. 16:12). Corect: *Comemorarea celor 224 de ani de la nașterea acestuia a început cu o ceremonie de depunere de flori la bustul marelui poet rus. (ceremonie – solemnitate oficială)*
12. ... atacul a avut loc după încheierea părții oficiale a evenimentului, **când cei adunați s-au adunat pentru o poză comună**. (REH TV, 08.06.23, ora 20:30, min. 28:34). Corect: ... *atacul a avut loc după încheierea părții oficiale a evenimentului, când cei prezenți s-au adunat pentru o poză comună.*

Echivocuri, exprimare confuză, prolixă:

1. La această întrebare, **la altă jurnalistă**, care este cu mult mai experimentată decât mine și **are ca și ani mai mulți, dar și ca experiență, nu neg acest faptul, știți cum doamna Maia Sandu... ea nu acuzat jurnalista care pune această întrebare**... (Exclusiv TV, 08.06.23, 18.43; min. 27:35). Corect: *O jurnalistă mai experimentată decât mine, recunosc, i-a pus această întrebare doamnei președinte Maia Sandu și domnia-sa n-a acuzat-o că adresează astfel de întrebări...*
2. Eu **am în vedere despre faptul** că noi **am fost, cumva, asta** subiectul care tot vreau să discut cu dvs., **am luat anumite obligațiuni de a aface acest audit extern, el totuși a venit, dar cu mică întârziere, și vreau să știu despre, dacă se discută anumite reglementări de relații cu Gazpromul, în condițiile în care avem acest raport și trebu să reglementăm cumva această datorie**. (Exclusiv TV, 08.06.23, 18.43; min. 37:35). Corect: *Un subiect pe care vreau să-l abordez cu dvs. este faptul că noi, având anumite obligațiuni de a realiza acest audit extern, care s-a produs, totuși, cu o mică întârziere, discutăm anumite reglementări în relația cu Gazpromul, în condițiile în care există această relație și este necesar a gestiona datoria vizată.*
3. Un alt subiect, **interzicerea Partidului Șor cumva este legat și de activitatea celor două instituții; interzicerea Partidului Șor Curtea Constituțională ar urma să se expună sau**

cel puțin să continue ședința în data de 12 iunie.... (Exclusiv TV, 08.06.23, 18:43; min. 49:24). Corect: *Un alt subiect: interzicerea Partidului Șor este cumva legată și de activitatea celor două instituții? Curtea Constituțională ar urma să se pronunțe sau cel puțin să continue ședința pe data de 12 iunie....*

4. ... **devine chiar absolut urâtă se face**, ca să-i zicem așa... (Canal 5 TV, 07.06.23, ora 07:00, min. 32:39). Corect: ... *devine chiar dizgrațioasă, ca să-i zicem așa...*
5. ... **citind așa un grup de mămici** pe internet... (Canal 5 TV, 08.06.23, ora 12:00, min. 09:38). Corect: ... *citind conversația unui grup de mămici pe internet...*
6. Iar dumneavoastră, doamnelor și domnilor, aveți șansa să mai participați. Avem timp și bani **încă pentru finalul telespectator** din această seară. (Cinema 1 TV, 08.06.23, ora 18:00; min. 49:06). Corect: *Iar dumneavoastră, doamnelor și domnilor, aveți șansa să mai participați. Mai avem timp și bani pentru încă un telespectator din finalul emisiunii.*
7. Bun, e **un accesoriu**, am zis mai devreme că **aceste haine chiar trebuie să le avem în garderobă**, mai ales că **avem și noi aici, pentru că atunci când vorbim despre piele ecologică vorbim și de texturi**. (CTC Mega TV, 07.06.23, ora 9:00, min.17:21). Corect: *Bun, e un accesoriu; am spus mai devreme că trebuie neapărat să avem aceste haine în garderobă. Atunci când vorbim despre piele ecologică, vorbim și de texturi.*
8. Ce faci tu când **te lovești de părerea neîntrebată?** (CTC Mega TV, 08.06.23, ora 17:00, min.43:51). Corect: *Ce faci tu când ți se dau sfaturi nesolicitate?*
9. Iar cei doi membri ai cuplului **să nu-și păteze imaginea reciprocă** în prezența copilului. (echivoc) (Familia TV, 09.06.2023, ora 17:00, min. 40:40). Corect: *Iar cei doi membri ai cuplului să nu-și păteze imaginea în prezența copilului.*
10. Dar ca **o persoană să fie afectată de infarct miocardic inima, cordul acestuia trebuie să fie afectat prealabil sau să fie o patologie cardiacă de fond sau orice cord sănătos poate să fie afectat de infarct miocardic?** (RLive TV, 06.06.2023, ora 19:00, min. 03:48). Corect: *Dar ca o persoană să suporte un infarct miocardic inima acesteia este afectată în prealabil sau există o patologie cardiacă de fond? Sau, poate, orice inimă sănătoasă poate suporta un infarct miocardic?*
11. ... **o persoană**, aflând despre această posibilitate, ar putea să solicite, **însă el să fie în grupul în care îi este contraindicat și ar trebui să înțeleagă că această procedură este contraindicată pentru el**. (RLive TV, 06.06.2023, ora 19:00, min. 13:37). Corect: *Aflând despre această posibilitate, o persoană care face parte din grupul celor cărora le este contraindicată procedura ar trebui să conștientizeze pericolul acesteia.*
12. Moscova și Kievul **s-au acuzat reciproc că au explodat barajul**. (REH TV, 07.06.23, ora 20:30, min. 18:49). Corect: *Moscova și Kievul s-au acuzat reciproc de explodarea barajului.*
13. E nevoie sau nu e nevoie ca **CNA și Procuratura Anticorupție să-și continue ca entități separate?** (VB TV, 07.06.23, ora 21:00, min. 34:58). Corect: *E nevoie sau nu e nevoie ca CNA și Procuratura Anticorupție să continue activitatea ca entități separate?*
14. Da, apropo, **sunteți personal suficient**, ca să... **țineți sub control situația?** (VB TV, 12.06.23, ora 21:00, min. 54:46). Corect: *Da, apropo, e suficientă implicarea dumneavoastră, ca să... țineți sub control situația?*
15. **Dumneavoastră succese și vă mai așteptăm și cu alte ocazii, și chiar insistăm să țineți la curent opinia publică cu tot ceea ce se întâmplă în activitatea acestei întreprinderi destul de importante acum pe timp de criză și, probabil, încă până se va sfârși această criză o să mai dureze...** (VB TV, 12.06.23, ora 21:00, min. 56:48). Corect: *Dumneavoastră succese și vă mai așteptăm cu alte ocazii; chiar insistăm să țineți la curent opinia publică cu tot ceea ce se întâmplă în activitatea acestei întreprinderi destul de importante acum, pe timp de criză, precum și ulterior...*

Cacofonii, amestec de registre:

1. Care **sînt** cerințele pentru **un job** în cadrul regiei... (**Buletin informativ**; Cinema 1 TV, 05.06.23, ora 11:00; min. 00:43). Corect: *Care sunt cerințele pentru un loc vacant în cadrul regiei... (În context standard se impune utilizarea unui lexic neutru din punct de vedere stilistic)*
2. Apropo, **cu călcatul**. Discutam noi mai devreme de Denim că, cică, **nu se calcă**. Ce facem cu aceste haine? (CTC Mega TV, 07.06.23, ora 9:00, min.16:34). Corect: *Apropo, despre călcat. Discutam noi mai devreme de Denim că, cică, nu trebuie călcate. Ce facem cu aceste haine?*
3. Găgăuzia e deținătoare de locuri foarte frumoase, **ce cer** a fi exploatate și cunoscute. (ITV, 06.06.23, ora 17:00 min. 14:23). Corect: *Găgăuzia e deținătoare de locuri foarte frumoase, care necesită a fi exploatate și cunoscute.*
4. De cealaltă parte, doamna președintă Sandu a fost întrebată la o emisiune televizată dacă are dubii în privința integrității domnului Spânu, dacă ar putea fi **dumnealui** implicat în scheme de corupție, **și dumneaei a zis că nu**, că are certitudinea că toate acțiunile lui A. Spânu **sînt** corecte și că nu există dubii de integritate în privința **dumnealui**. (RLive TV, 06.06.2023, min. 24:01). Corect: *De cealaltă parte, doamna președintă Sandu a fost întrebată la o emisiune televizată dacă are dubii în privința integrității domnului Spânu, dacă acesta ar putea fi implicat în scheme de corupție, și domnia-sa a zis că nu are, că este sigură: toate acțiunile lui A. Spânu sunt corecte și că nu există dubii de integritate în privința dânsului.*
5. Și **care** ar fi aceste semne **care** ar trebui să **împingă** o persoană să se adreseze unui medic specialist? (RLive TV, 06.06.2023, ora 19:00, min. 07:27). Corect: *Și care ar fi semnele ce ar trebui să oblige o persoană să se adreseze unui medic specialist?*
6. Canicula de afară, **colbul** și **traseul extremal** nu i-a speriat pe șoferi să participe la aventura cu motoare. (REH TV, 05.06.23, ora 20:30, min. 14:33). Corect: *Canicula de afară, praful și traseul extrem nu i-a speriat pe șoferi să participe la aventura cu motoare.*
7. Pentru că, și data trecută v-am întrebat, dacă **cumva nu se dublează activitatea Energocomului cu cea a MoldoveiGaz?** (VB TV, 12.06.23, ora 21:00, min. 34:41). Corect: *Pentru că, și data trecută v-am întrebat, dacă nu cumva se dublează activitatea Energocomului cu cea a companiei MoldovaGaz?*

Aglomerare de genitive:

1. ... despre care organul executiv susține că încalcă legea europeană și subminează **independența judecătorilor și principiilor separațiilor puterilor** în stat. (REH TV, 07.06.23, ora 20:30, min. 26:12). Corect: *... despre care organul executiv susține că încalcă legea europeană și subminează independența judecătorilor și a principiilor de separație a puterilor în stat.*
2. Astfel, **cu scopul executării** de către SA MoldovaGaz a obligațiilor pecuniare asumate față de furnizor **și evitarea majorării soldului datoriei consumatorilor finali** pentru gazele naturale furnizate... (REH TV, 08.06.23, ora 00:00, min. 48:10). Corect: *Astfel, cu scopul de executare de către SA MoldovaGaz a obligațiilor pecuniare asumate față de furnizor, precum și de evitare a majorării soldului privind datoria consumatorilor finali pentru gazele naturale furnizate...*
3. Oamenii **sînt** rugați să se abțină de la utilizarea focului **în preajma lanurilor, spațiilor forestiere, precum și locurilor de agrement** cu scopul **prevenirii izbucnirii incendiilor** pe arii extinse. (REH TV, 08.06.23, ora 20:30, min. 17:32). Corect: *Oamenii sunt rugați să se abțină de la utilizarea focului în preajma lanurilor, a spațiilor forestiere, precum și a locurilor de agrement cu scopul de a preveni izbucnirea incendiilor pe arii extinse.*

Concluziile care se prefigurează în urma monitorizării posturilor TV anunțate supra țin de predominarea erorilor de ordin gramatical, în special, de acorduri (ale predicatului cu subiectul, ale atributului, ale articolului posesiv etc.). Or, acordul este încălcat din cunoașterea insuficientă a normelor gramaticale, din necunoașterea sistemului limbii române, precum și din alte motive, obiective sau subiective: oboseală, grabă, improvizare, neglijență în exprimare. Mai persistă (chiar dacă mult mai puține) calcurile lingvistice (semantice sau de structură) din limba rusă; anacolutul (discontinuitate în exprimare), exprimarea confuză, prolixă etc.

Se impun, fără îndoială, niște acțiuni de redresare a acestei situații și noi recomandăm, ca și altă dată, monitorizarea continuă, în cadrul fiecărui post de radio sau de televiziune. Acest lucru îl poate face ușor un redactor sau o persoană angajată în acest scop.

Noi insistăm pe corectitudinea mesajului public, care are un impact semnificativ asupra vorbitorului de limbă română din spațiul nostru lingvistic. Faptul că, în prezent, avem un discurs public mult mai elevat decât, să zicem, trei decenii în urmă, este meritul atât al jurnaliștilor, care au avut grijă continuu de modul de exprimare, cât și al profesorilor filologi.